

vier verklaringen geproduceerd. Geen van de vier bevindt zich in het dossier Polderenburg. In het eerste stuk onder G verklaarden Pieter Pietersz Klinckert, Jan Pietersz Klinckert en Bruyn Claesz Fuyck, grondwerkers, op 6 september 1652, dat de steen aan het noordeinde van het poldertje uit een fundament, groot 16 of 17 roeden in het vierkant, is gehaald. In de tweede verklaring, afgelegd door Pieter Michielsz Hoorewech, werd gezegd, dat hij iets over het vinden van de steen verklaarde. Deze tweede verklaring is intussen op een andere plaats gevonden. Van C. Hoek kreeg ik een transcriptie van een acte uit het protocol van notaris L. van Zijll in Rotterdam⁶⁸). Het is een verklaring van 8 september 1652 door Pieter Michielsz Hoorewech, wonende in de Ketel op de 'wooninghe ende lande' van Jacobus Lois, afgelegd op verzoek van Lois en moet wel dezelfde zijn als de verklaring die in het recueil genoemd werd.

Hoorewech zei dat in 1650 arbeiders die op zijn land graafwerk deden in de noordhoek, groot ongeveer een hont land, een fundament van een gebouw vonden. De arbeiders wisten niet wat ze ermee aan moesten en daarom had Hoorewech zelf met een breekijzer en hamer een steen losgemaakt. Ook had hij de dorpel van een deur waar ijzeren scharnieren en ijzeren duimen bij lagen gevonden. Verder had hij gezien - hij zegt niet waar - een steen van 'witte arduyn' met de letters Polderburch anno M.CCC.XIII, die door de arbeiders zou zijn opgegraven en naar Lois' huis gebracht. Door de arbeiders was hem de open plek in het fundament aangewezen waar zij zeiden de steen gevonden en weggehaald te hebben.

Een verhaal vol tegenstrijdigheden en vaagheden, dat eerder het tegendeel bewijst van wat het bedoelt. Het enige betrouwbare lijkt me het stenen fundament, zeker in samenhang met het in 'Polderenburg' op blz. 282 al genoemde vinden van 'moppsteenen' in 1666. Daar op het hoekje van Poldervaart en Polderwating op een stukje grond van ongeveer 1400 m² heeft dan een gebouw gestaan van 230 à 240 m². Naar ik vurig hoop zijn er nog wat stenen van het fundament blijven liggen om door archeologen te kunnen worden opgegraven. Als de afmetingen die de grondwerkers noemden een beetje juist zijn, denk ik dat er een lang gebouw gestaan kan hebben van bijvoorbeeld 8 x 30 meter. Het abtshuis Polre met een tiendschuur?

Alle moeite die Jacob Lois zich gaf om de edele afkomst van de kleine polder te bewijzen, kan haast niet alleen om het spel geweest zijn. Ik schreef in 'Polderenburg' op blz. 281 dat het me